

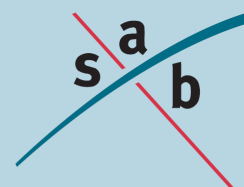
Flora- en faunaraapportage

Nieuwe Zandweg 23, Linschoten

Gemeente Montfoort

Datum: 13 september 2010

Projectnummer: 100605

INHOUD

1	Inleiding	3
1.1	Leeswijzer	3
1.2	Planomschrijving	4
1.3	Wettelijk kader	6
2	Quick scan flora en fauna	9
2.1	Onderzoeksmethode	9
2.2	Gebiedsbescherming	9
2.3	Soortenbescherming	10
2.4	Conclusie	15
3	Nader veldonderzoek flora en fauna	18
4	Mitigerende maatregelen / Ontheffingsaanvraag	19
5	Voortoets/ Oriënterende habitattoets	20
	Bijlage 1: gegevens Natuurloket	
	Bijlage 2: literatuurlijst	

1 Inleiding

1.1 Leeswijzer

Bij alle ruimtelijke ingrepen moet rekening gehouden worden met de aanwezige natuurwaarden in en om het plangebied. Voordat ruimtelijke ingrepen mogen plaatsvinden, dient eerst een onderzoek uitgevoerd te worden in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (*gebiedsbescherming*), de Flora- en faunawet (*soortenbescherming*) en eventuele andere betrokken natuurregeling. Uit dit onderzoek moet blijken of met de ingrepen negatieve effecten op beschermde gebieden en soorten zijn te verwachten en of daarvoor respectievelijk een vergunning of ontheffing is verkregen. In deze flora- en faunarapportage worden de effecten op de aanwezige natuurwaarden besproken. De flora- en faunarapportage is opgebouwd uit de volgende hoofdstukken:

1. **Inleiding.** Beschrijving van beoogde plannen, ligging van plangebied en de gevolgen van de ingrepen voor de huidige situatie en het wettelijke kader.
2. **Quick scan Flora en fauna.** Deze is gebaseerd op een eenmalige veldverkenning. In deze quick scan zijn op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), de beschikbare verspreidingsgegevens van beschermde soorten en een eenmalige veldverkenning, uitspraken gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in en in de directe omgeving van het plangebied. In de quick scan zijn uitspraken gedaan over de effecten van de plannen op nabijgelegen beschermde gebieden en op direct nabij het plangebied voorkomende (vaste rust- of verblijfplaatsen van) strikt beschermde flora en fauna. Hieruit volgt de conclusie of nader veldonderzoek naar strikt beschermde soorten noodzakelijk is en of een ontheffingsaanvraag in het kader van de Flora- en faunawet aan de orde is.
3. **Nader veldonderzoek flora en fauna.** Beschrijving van het nader onderzoek, indien dit uitgevoerd is. Hierbij wordt ingegaan op de kwalificaties van de onderzoeker(s), de data waarop de veldbezoeken hebben plaatsgevonden, de methode van onderzoeken, specifieke ecologische kenmerken van de soort en uiteraard de resultaten.
4. **Mitigerende maatregelen.** Als uit de resultaten van het nader onderzoek blijkt dat het plangebied in gebruik is door strikt beschermde soorten, dan dienen maatregelen te voorkomen dat de ecologische functionaliteit van het plangebied vermindert. Als SAB het opstellen van deze maatregelen verzorgt, dan worden deze beschreven in dit hoofdstuk. Mocht het opstellen van maatregelen niet afdoende zijn en is een **ontheffingsaanvraag** ex artikel 75 van de Flora- en faunawet alsnog aan de orde, dan staat deze ook hier.
5. **Voortoets of Oriënterende Habitattoets.** Dit is alleen in het geval wanneer negatieve effecten te verwachten zijn op (instandhoudingsdoelstellingen van) beschermde natuurgebieden. Aan de hand van de Effectenindicator van het Ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) wordt een inschatting gemaakt van de mogelijk optredende effecten.

De onderzoeken in deze flora en faunarapportage zijn uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving (zie para-

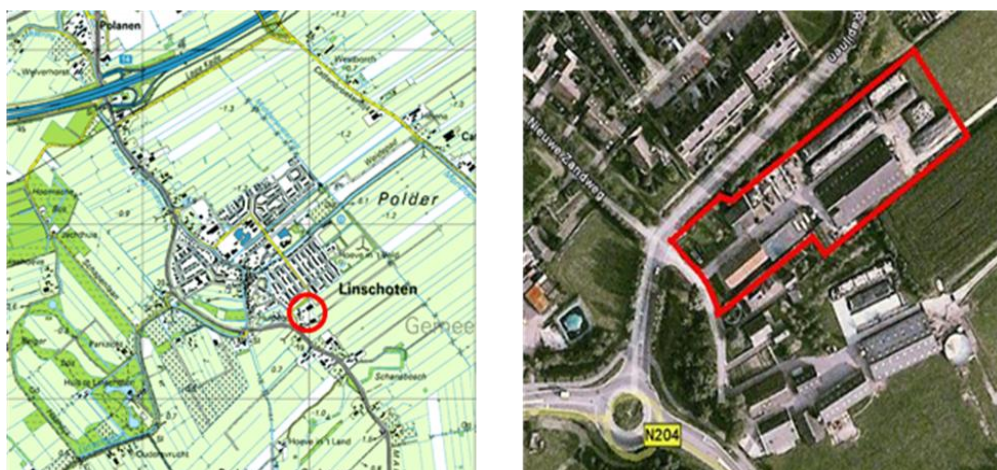
graaf 1.3). Bovendien zijn alle onderzoeken uitgevoerd volgens de door Gegevens autoriteit Natuur meest recent uitgegeven protocollen.

Gegevens flora en fauna

SAB streeft ernaar alle waarnemingen aan (bijzondere) soorten die verzameld worden tijdens flora- en faunaonderzoeken door te geven aan de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). De invoer van gegevens in de NDFF leidt tot een beter overzicht van het voorkomen van (beschermde) soorten en daarmee tot een betere bescherming van deze soorten.

1.2 Planomschrijving

In Linschoten (gemeente Montfoort, provincie Utrecht) is aan de Nieuwe Zandweg de realisatie van twee woningen beoogd. Voor deze ontwikkeling wordt de bestaande bebouwing gesloopt. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurregelgeving. Voorliggend flora en faunaonderzoek is opgesteld door SAB en geeft een eerste inzicht in de doorwerking van de natuurwetgeving op deze plek.

Afbeelding 1: Globale ligging plangebied (luchtfoto: Google Earth, bewerking SAB).

Linschoten ligt ten zuidoosten van Woerden en ten noordwesten van Montfoort. De directe omgeving van Linschoten wordt gekenmerkt door bebouwing op stroomruggen en dijken, met grillig verlopende wegen en oude akkercomplexen.

Het plangebied maakt deel uit van de lintbebouwing die kenmerkend is voor de omgeving van Linschoten. De Nieuwe Zandweg maakt deel uit van een bebouwingslint dat vanuit het zuidoosten de kern binnenkomt. Het plangebied is circa 0,5 hectare groot. Het plangebied ligt ten zuidoosten van de kern Linschoten en grenst in het noorden en westen aan de bebouwde kom van Linschoten. Ten noordoosten van het plangebied bevinden zich gronden in agrarisch gebruik. In het zuidoosten grenst het perceel aan de locatie Nieuwe Zandweg 25 (burgerwoning). In het zuidwesten wordt het plangebied begrensd door de Nieuwe Zandweg, met aan de overkant een groenzone en daarachter de N204.

Plangebied

In het plangebied is bedrijfsbebouwing aanwezig en is tevens een bedrijfswoning gevestigd. De bedrijfsbebouwing omvat een onderkelderde loopstal, een stal met werkplaats, een schuur en nog een kleine stal. Het plangebied is grotendeels verhard met beton en tegels. Op het perceel vindt opslag van kuilgras en snijmaïs plaats. In afbeelding 2 is een globale indicatie gegeven van het plangebied ten tijde van het veldbezoek.

Afbeelding 2: Impressie van het plangebied. (Foto's: SAB, 2010); bedrijfswoning (linksboven), onderkelderde loopstal en erf (overig).

Beoogde ontwikkelingen

Ter plaatse van het plangebied worden twee woningen gerealiseerd. De aanwezige bedrijfsbebouwing, verharding en de bedrijfswoning worden gesloopt.

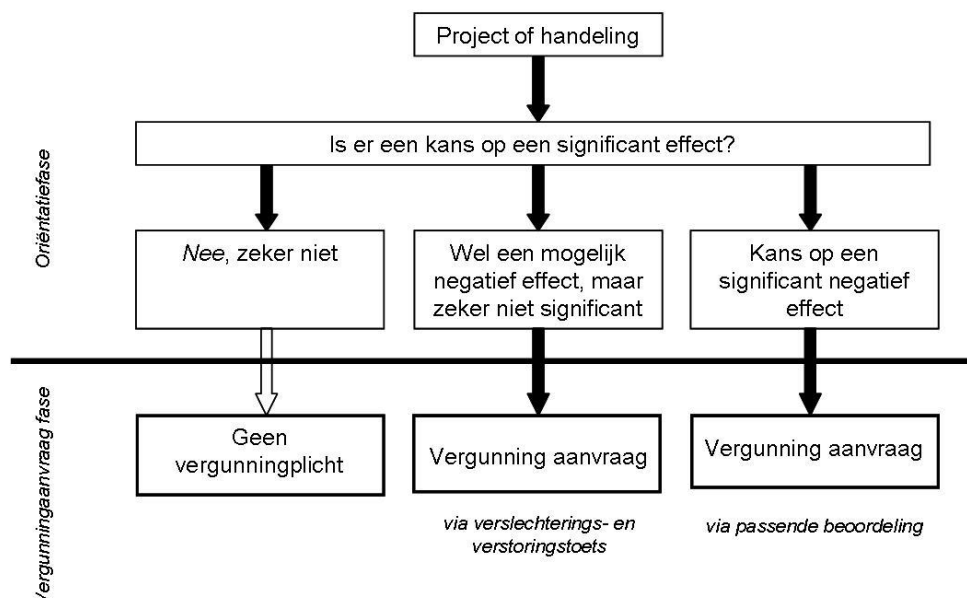
1.3 Wettelijk kader

Bescherming in het kader van de natuur wet- en regelgeving is op te delen in gebieds- en soortenbescherming. Bij gebiedsbescherming heeft men te maken met de Natuurbeschermingswet 1998 (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur. Soortenbescherming komt voort uit de Flora- en faunawet.

1.3.1 Gebiedsbescherming

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen aangewezen worden als Europees Vogelrichtlijn- en/of Habitatrichtlijngebied (Natura 2000). De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998. Hierin zijn de al bestaande staatsnatuurmonumenten ook opgenomen. Op grond van deze wet is het verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

Een andere vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortbescherming is de status als EHS niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

Afbeelding 3 : Schematische weergave van de besluitvorming in relatie tot de Natuurbeschermingswet (1998).

1.3.2 Soortenbescherming

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Flora- en faunawet bepalend. Deze wet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is als volgt in de Flora- en faunawet opgenomen:

- het is verboden beschermde plantensoorten te plukken, verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei andere wijze van hun groeiplaats te verwijderen (artikel 8);
- het is verboden beschermde diersoorten te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen (artikel 9), opzettelijk te verontrusten (artikel 10) en hun nesten, holen of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren (artikel 11).

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

1. beschermingscategorie 1:
een groot aantal beschermde soorten is in Nederland algemeen voorkomend. Op basis van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten uit de Flora- en faunawet mogen ruimtelijke ingrepen worden uitgevoerd die tot effect hebben dat de verblijfplaatsen van deze soorten worden aangetast;
2. beschermingscategorie 2:
voor beschermde soorten die minder algemeen zijn en extra aandacht verdienen, kan een vrijstelling (behalve voor het opzettelijk verontrusten) verkregen worden als de initiatiefnemer een goedgekeurde gedragscode heeft. Indien dit niet het geval is dient voor deze categorie een ontheffing aangevraagd te worden.
In zo'n gedragscode worden gedragslijnen aangegeven die men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Ontheffing is, als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode, voor deze soorten alleen nog nodig als werkzaamheden afwijkend van de gedragscode worden uitgevoerd;
3. beschermingscategorie 3:
Voor ongeveer honderd zeldzame soorten geldt géén vrijstelling als het gaat om ruimtelijke ingrepen. Ontheffingen voor deze groep soorten worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingrepen een in de wet genoemd belang dienen en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Deze uitgebreide toets geldt ook voor alle vogelsoorten.

Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor aantastingen van verblijfplaatsen en belangrijke (onderdelen van) leefgebieden van meer strikt beschermde soorten, is ontheffing ex. Artikel 75 van de Flora- en faunawet nodig van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

1.3.3 *Zorgplicht*

Verder geldt altijd artikel 2 van de Flora- en faunawet, een zorgplichtbepaling. Iedereen dient voldoende zorg in acht te nemen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat voorafgaand aan sloop- grond- of bouwwerkzaamheden wordt gecontroleerd of dat negatieve gevolgen voor aanwezige soorten kunnen worden voorkomen door het nemen van alle maatregelen die redelijkerwijs kunnen worden verwacht.

2 Quick scan flora en fauna

2.1 Onderzoeksmethode

Het Natuurloket geeft in de kilometerhokken waarbinnen het plangebied en haar invloedsgebied is gelegen (122 – 452 en 123 - 452), het voorkomen van beschermde zoogdieren weer (bijlage 1). Binnen de kilometerhokken zijn slechts 3 soortgroepen goed onderzocht. Omdat de beschikbare Natuurloketgegevens in dit geval van lage kwaliteit zijn, is besloten geen aanvullende gegevens op te vragen maar de quick scan vooral te baseren op de biotoopinschatting door een ecooloog van SAB Arnhem B.V.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van atlasgegevens uit de Atlas van Nederlandse Zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 1992), Atlas van de Nederlandse vleermuizen (Limpens, *et al.*, 1997) en diverse websites die de meest recente informatie verschaffen omtrent de verspreiding van soorten. Deze bronnen vermelden soortgegevens op uurhokniveau (5 bij 5 kilometer), dit betekent dat het globale gegevens betreft. Bijlage 2 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 8 september 2010 heeft een ecooloog van SAB Arnhem B.V. het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortengroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie. Het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname. Zowel het tijdstip (deels buiten het actieve seizoen van diverse diergroepen) als het eenmalige karakter zijn hiervoor niet toereikend. Het éénmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

2.2 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op de beschermde gebieden.

2.2.1 Natuurbeschermingswet 1998

Het plangebied ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde gebied beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 betreft het Natura 2000-gebied “Broekvelden, Vetenbroek & Polder Stein”. Dit beschermde gebied ligt op ongeveer 9 kilometer afstand, waardoor geen sprake is van directe aantasting van natuurwaarden. Vanwege het ontbreken van overeenkomstig habitat in het plangebied en de barrièrewerking van het tussenliggende gebied (zeer open landschap), zijn indirecte negatieve effecten op het Natura 2000-gebied uit te sluiten. Bovendien vormen de beoogde ontwikkelingen een kleinschalige ingreep in reeds bebouwd gebied. Zowel directe als indirecte negatieve effecten op het Natura 2000-gebied zijn derhalve niet te verwachten.

2.2.2 Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied ligt niet binnen de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), maar een aantal bosschages in de directe omgeving van het plangebied zijn wel aangewezen als EHS. De kortste afstand tot deze bosschages is ongeveer 400 meter. Gezien de ligging buiten de EHS is geen sprake van directe aantasting van de EHS. In de toekomstige situatie neemt het bebouwde oppervlak en de emissie van ammoniak af, wat positief is voor de EHS. Negatieve effecten op de EHS zijn niet te verwachten.

2.3 Soortenbescherming

In het kader van de Flora- en faunawet moet worden getoetst of ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben.

2.3.1 Vaatplanten

Binnen het plangebied zijn geen potentiële natuurlijke groeiplaatsen voor beschermde plantensoorten aanwezig. Het plangebied is grotendeels verhard en onverharde delen worden regelmatig gemaaid. Van een stabiel ecosysteem is geen sprake en bijzondere groeiplaatsen zijn niet aanwezig. Strikt beschermde vaatplanten worden binnen het plangebied niet verwacht. Aangeplante of gezaaide exemplaren van beschermde soorten (in bijvoorbeeld tuinen) zijn niet beschermd in de Flora- en faunawet, omdat het geen natuurlijke groeiplaatsen betreft. Tijdens het verkennende veldbezoek zijn alleen algemene soorten aangetroffen zoals onder andere Straatgras (*Poa annua*), Harig knopkruid (*Galinsoga quadriradiata*), Akkerdistel (*Cirsium arvense*), Perzikkruid (*Persicaria maculosa*), Akkerwinde (*Convolvulus arvensis*) en Zegekruid (*Nicandra physalodes*).

2.3.2 Grondgebonden zoogdieren

Volgens de verspreidingsgegevens (Broekhuizen *et al.*, 1992) komen in de omgeving van het projectgebied soorten als Egel (*Erinaceus europaeus*), Bosspitsmuis (*Sorex spec.*), Dwergspitsmuis (*Sorex minutus*), Huisspitsmuis (*Crocidura russula*), Mol (*Talpa europaea*), Vos (*Vulpes vulpes*), Hermelijn (*Mustela erminea*), Wezel (*Mustela nivalis*), Bunzing (*Mustela putorius*), Ree (*Capreolus capreolus*), Rosse woelmuis (*Clethrionomys glareolus*), Woelrat (*Arvicola terrestris*), Aardmuis (*Microtus agrestis*), Veldmuis (*Microtus arvalis*), Dwergmuis (*Microtus minutus*), Bosmuis (*Apodemus sylvaticus*), Haas (*Lepus europaeus*), Konijn (*Oryctolagus cuniculus*) en de strikt beschermde soorten Waterspitsmuis (*Neomys fodiens*) en Noordse woelmuis (*Microtus oeconomus*) voor.

Algemeen voorkomende soorten

Binnen het plangebied zijn relatief weinig ruige delen aanwezig. Toch zijn vaste rust- en verblijfsplaatsen van algemeen voorkomende soorten als Egel (*E. europaeus*), Huisspitsmuis (*C. russula*), Mol (*T. europea*) en kleine marterachtigen niet uit te sluiten. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfsplaatsen.

Strikt beschermde soorten

Waterspitsmuis

De Waterspitsmuis verblijft in goed ontwikkelde oevervegetatie bij schoon, stilstaand of langzaam stromend water. Hoewel het plangebied aan één zijde wordt begrensd door een watergang, is het niet waarschijnlijk dat waterspitsmuizen zich ophouden in het plangebied. De waterkwaliteit en de kwaliteit van de oevervegetatie voldoen niet aan de soortspecifieke eisen. De omgeving van het plangebied wordt bovendien gekenmerkt door intensief landgebruik. Negatieve effecten van de beoogde ontwikkelingen op vaste rust- of verblijfplaatsen van waterspitsmuizen zijn niet te verwachten.

Noordse woelmuis

De Noordse woelmuis leeft vooral in vochtige tot zeer natte biotopen met een dichte gras- of struikvegetatie zoals venen, moerassen en extensief gebruikte weilanden. De kwaliteit van de oevervegetatie voldoet niet aan de soortspecifieke eisen. Bovendien wordt de omgeving van het plangebied gekenmerkt door intensief landgebruik. Vaste rust- of verblijfplaatsen van Noordse woelmuizen zijn derhalve niet te verwachten.

2.3.3 Vleermuizen

Volgens de verspreidingsgegevens (Broekhuizen et al., 1992) / (Limpens, et al., 1997) komen in de omgeving van het projectgebied Franjestaart (*Myotis nattereri*), Watervleermuis (*Myotis daubentonii*), Meervleermuis (*Myotis dasycneme*), Gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), Ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*), Rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), Laatzvlieger (*Eptesicus serotinus*) en Gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*) voor. Alle vleermuissoorten zijn strikt beschermd in de Flora- en faunawet.

Vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende soorten zoals Gewone dwergvleermuis (*P. pipistrellus*) en Laatzvlieger (*E. serotinus*) en boombewonende soorten als Rosse vleermuis (*N. noctula*) en Watervleermuis (*M. daubentonii*). Daarnaast zijn soorten die van beide elementen gebruik maken. Daarbij is ook onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten zoals de Gewone dwergvleermuis verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen enz). Andere soorten als de Rosse vleermuis verblijven jaarrond in bomen (in holten en spleten en achter loshangende schors). De Watervleermuis overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders en verblijft in de zomerperiode in boomholten.

Gebouwbewonende soorten vleermuizen

Gebouwbewonende vleermuizen hebben hun verblijfplaatsen achter gevelbetimmering, in spouwmuren, achter het dakbeschot en in schoorstenen, enz. In het plangebied staat een vijftal gebouwen; bedrijfswoning, stal met werkplaats, kleine stal, loods en onderkelderde loopstal. Alle aanwezige bestaande bebouwing zal worden gesloopt. In de directe omgeving van het plangebied komen bomenrijen voor die als vaste aanvliegroute kunnen dienen. Ook is er voldoende water aanwezig, waarmee het gebied een geschikt leefgebied voor vleermuizen is.

Bedrijfswoning

De bedrijfswoning is qua bouwstijl zeker geschikt om te dienen als vaste rust- of verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten vleermuizen. Door het gebruik van houten boeiboorden zijn potentiële schuilplaatsen ontstaan. Tussen de gevelmuur en boei-boord zijn openingen aanwezig die gebruikt kunnen worden door vleermuizen. Op voorhand zijn negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen niet uit te sluiten bij de sloop van de bedrijfswoning.

Bedrijfsbebouwing

Van de bedrijfsbebouwing is alleen de kleine stal geschikt als vaste rust- of verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten vleermuizen. De kleine stal heeft een spouwmuur die op enkele plaatsen aan de bovenkant open is, als gevolg van beschadiging. Ook is er gevelbetimmering aanwezig. Het gebouw wordt hiermee geschikt geacht als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Op voorhand zijn negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen niet uit te sluiten bij de sloop van de kleine stal.

De overige bedrijfsbebouwing is ongeschikt als vaste rust- of verblijfplaats voor gebouwbewonende soorten vleermuizen. De stal met werkplaats en onderkelderde loopstal zijn opgebouwd uit enkelsteensmuren zonder spouwmuur en de loods uit ongeïsoleerde damwandprofielen. De dakbedekking van deze gebouwen bestaat uit damwandprofielen/golfplaten. Op basis hiervan worden vaste rust- of verblijfplaatsen in deze bedrijfsbebouwing niet verwacht.

Boombewonende soorten vleermuizen

Boombewonende soorten worden gevonden in holten en spleten in bomen en achter loshangende schors. In het plangebied zijn geen bomen van voldoende omvang aanwezig om vaste rust- of verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen te kunnen herbergen. Ook andere sporen die wijzen op aanwezigheid van boombewonende vleermuizen zijn niet aangetroffen. Negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen van boombewonende soorten vleermuizen zijn op voorhand uit te sluiten.

Vliegroutes

Vleermuizen maken vaak jarenlang gebruik van vaste aanvliegroutes tussen verblijfplaats en foerageergebied, daarom kan het behoud van lijnelementen cruciaal zijn voor de instandhouding van het leefgebied.

Binnen het plangebied vormt een groenstrook langs de sloot een duidelijk lijnvormig element. Deze groenstrook sluit aan op bomen binnen de bebouwde kom van Linschoten en kan daarmee als doorgaande vliegroute fungeren. Mits de groenstrook bij de beoogde ontwikkelingen onaangetast blijft, zijn negatieve effecten op vaste vliegroutes uit te sluiten.

2.3.4 Vogels

Alle vogelsoorten zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het betreft dan voornamelijk de actieve broedplaatsen en vaste verblijfplaatsen. Voor de meeste vogels loopt het broedseizoen van half maart tot half juli. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Flora- en faunawet. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Het plangebied met struweel is geschikt als broedgelegenheid voor vogels.

Jaarrond beschermde vogelsoorten

In het kader van de Flora- en faunawet zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van enkele vogelsoorten jaarrond beschermd. Dit betekent dat nestlocaties van deze soorten het gehele seizoen beschermd zijn. Veel van deze soorten kunnen aanwezig zijn in de omgeving van het plangebied volgens verspreidingsgegevens uit de Atlas van de Nederlandse broedvogels en Waarneming.nl. Dit zijn de volgende vogelsoorten: Boomvalk (*Falco subbuteo*), Buizerd (*Buteo buteo*), Gierzwaluw (*Apus apus*), Grote gele kwikstaart (*Motacilla flava*), Havik (*Accipiter gentilis*), Huismus (*Passer domesticus*), Ooievaar (*Ciconia ciconia*), Ransuil (*Asio otus*), Roek (*Corvus frugilegus*), Slechtvalk (*Falco peregrinus*), Sperwer (*Accipiter nisus*), Steenuil (*Athene noctua*), Wespendif (Pernis apivorus) en Zwarte wouw (*Milvus migrans*).

Tijdens het verkennende veldbezoek zijn geen soorten aangetroffen. Ook zijn er geen nestlocaties van jaarrond beschermde soorten aangetroffen. Er zijn slechts enkele sporen van Huismus aangetroffen. Het dak van de bedrijfswoning is wel toegankelijk voor Gierzwaluw en Huismus. Voor huismussen geldt dat deze in de directe omgeving nog voldoende nestgelegenheid kunnen vinden. Negatieve effecten op deze soort worden daarmee niet verwacht.

Aangezien het dak van de bedrijfswoning mogelijk geschikt is voor Gierzwaluw, ook al zijn er geen sporen zijn gevonden van deze soort, zijn negatieve effecten op vaste rust- en verblijfplaatsen van Gierzwaluw op voorhand niet uit te sluiten.

2.3.5 Amfibieën

Stichting RAVON (Reptielen Amfibieën Vissen Onderzoek Nederland) verzamelt verspreidingsgegevens van reptielen, amfibieën en vissen en publiceert deze jaarlijks op het internet (www.ravon.nl). Volgens RAVON komen in de omgeving van het plangebied amfibieën voor zoals Bastaardkikker (*Rana klepton esculenta*), Bruine kikker (*Rana temporaria*), Gewone pad (*Bufo bufo*), Kleine watersalamander (*Lissotriton vulgaris*), Meerkikker (*Rana ridibunda*) en de meer strikt beschermde soort Rugstreeppad (*Bufo calamita*) voor.

Algemene soorten

Algemene soorten, zoals Bruine kikker (*R. temporaria*) en Gewone pad (*B. bufo*), die na de metamorfose op het land naar voedsel gaan zoeken, zijn gezien de binnen het plangebied gelegen biotopen niet uit te sluiten. Deze soorten kunnen grote afstanden afleggen. Omdat de dieren op het land overwinteren, is het ook mogelijk dat er dieren in de winterperiode binnen het plangebied aanwezig zijn. Voor deze soorten, die onder het eerste lichte beschermingsregime vallen, geldt een algemene vrijstelling voor het verstoren en/of aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Beschermde soorten

De Rugstreeppad is een bewoner van zandige terreinen met een betrekkelijk hoge dynamiek, zoals de uiterwaarden van rivieren, opgespoten terreinen en akkers. Voor de voortplanting is de Rugstreeppad afhankelijk van ondiepe wateren die vrij snel opwarmen zoals tijdelijke poeltjes en plassen. Naarmate een gebied meer dichtgroeit met bomen en struweel verdwijnt de soort. In het plangebied zijn zandige gedeeltes en ondiepe wateren niet aanwezig. Het plangebied wordt daarmee niet geschikt geacht voor de soort en vaste rust- en verblijfplaatsen van de soort worden dan ook niet

verwacht. Wel dient tijdens de sloop- en bouwwerkzaamheden rekening gehouden te worden met de Rugstreeppad. Als zand opgebracht wordt en dit een tijdje braak blijft liggen wordt een geschikt element gecreëerd voor de Rugstreeppad. Indien de soort aangetroffen wordt in het plangebied is het noodzakelijk maatregelen te treffen om overtreding van de Flora- en faunawet te voorkomen. Aanbevolen wordt dan ook om natte plekken te dempen en het plangebied zo min mogelijk braak te laten liggen. Ook kan ervoor gekozen worden een paddenscherm rondom het plangebied te plaatsen. Dit is met name van belang aangezien er in de directe omgeving van het plangebied wel waarnemingen gedaan zijn van Rugstreeppad (waarneming.nl).

Overige strikt beschermde soorten worden op basis van de verspreidingsgegevens niet verwacht in het plangebied.

2.3.6 Reptielen

Reptielen zijn over het algemeen gebonden aan structuurrijke vegetatie, vaak gelegen in weinig verstoorde biotopen. Soorten als ringslang (*Natrix natrix*) en levendbarende hagedis (*Zootoca vivipara*) kunnen voorkomen in gebieden met een relatief hoge verstoringsgraad. Volgens RAVON zijn er in de omgeving van het plangebied geen waarnemingen gedaan van beschermde soorten. Gezien de afwezigheid van structuurrijke elementen en nabij gelegen voor reptielen geschikte leefgebieden, worden reptielen niet verwacht in het plangebied. Negatieve effecten op reptielen zijn met de plannen niet te verwachten.

2.3.7 Vissen

Aan één zijde is het plangebied begrensd door een watergang. Volgens verspreidingsgegevens van RAVON kunnen de volgende beschermde vissoorten voorkomen in het plangebied: Bittervoorn (*Rhodeus amarus*) en Kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*).

Tijdens het veldbezoek is er met een schepnet gevist in de watergang, waarbij de Kleine modderkruiper is waargenomen. Wanneer bij de realisatie van de beoogde plannen de watergang wordt aangetast, dan zijn negatieve effecten op vaste rust- of verblijfplaatsen van beschermde vissoorten niet uit te sluiten. Derhalve wordt er geadviseerd om bij de werkzaamheden de watergang niet aan te tasten.

2.3.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatiespecifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen. Dergelijke biotopen komen niet in het plangebied voor. Overige strikt beschermde soorten als mollusken en weekdieren zijn ook niet te verwachten gezien de biotopen.

2.4 Conclusie

In het plangebied aan de Nieuwe Zandweg 23 te Linschoten (gemeente Montfoort, provincie Utrecht) is de realisatie van twee woningen beoogd. Voor deze ontwikkeling wordt de bestaande bebouwing gesloopt. Voordat deze ingreep wordt uitgevoerd, dienen de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties in het kader van de geldende natuurwet- en regelgeving in beeld te zijn gebracht.

2.4.1 Gebiedsbescherming

In het kader van de Natuurbeschermingswet (NB-wet) en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) dient er getoetst te worden of de beoogde ontwikkelingen een negatieve invloed hebben op de beschermde gebieden. Het plangebied te Linschoten ligt niet in of nabij de EHS of een gebied dat is aangewezen in het kader van de NB-wet.

Het dichtstbijzijnde beschermde natuurgebied “Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein” ligt op een afstand van 9 kilometer (hemelsbreed gemeten). Vanwege het ontbreken van overeenkomstig habitat in het plangebied en de barrièrewerking van het tussenliggende gebied (zeer open landschap), zijn indirecte negatieve effecten op het Natura 2000-gebied uit te sluiten. Bovendien vormen de beoogde ontwikkelingen een kleinschalige ingreep in reeds bebouwd gebied.

Het dichtstbijzijnde groene element dat is aangewezen als onderdeel van de EHS ligt op een afstand van 400 meter (hemelsbreed gemeten). In de toekomstige situatie neemt het bebouwde oppervlak en de emissie van ammoniak af, wat positief is voor de EHS. Gezien de afstand en kleinschalige ingreep in reeds bebouwd gebied, zijn directe en indirecte negatieve effecten op beschermde natuurgebieden uit te sluiten. Gebiedsbescherming is op deze locatie niet aan de orde.

2.4.2 Soortenbescherming

In het kader van de Flora- en faunawet dient te worden nagegaan of vaste rust- en verblijfplaatsen door de ingreep worden aangetast (verwijderd, ongeschikt gemaakt) of dieren opzettelijk worden verontrust. De beoogde ontwikkelingen kunnen biotoopverlies of verstoring (indirect biotoopverlies) tot gevolg hebben. Invloeden die leiden tot een verminderde geschiktheid van het plangebied als bijvoorbeeld foerageergebied zijn niet ontheffingsplichtig, tenzij het een zodanig belang betreft dat bij het wegvallen van deze functie ook de vaste rust- en verblijfplaatsen van soorten niet langer kunnen functioneren. Door de werkzaamheden kunnen alle aanwezige soorten negatieve effecten ondervinden van de ingreep. Voor de meeste soorten is dit tijdelijk van aard.

Algemene soorten

De meeste van deze soorten zijn beschermd maar vallen onder het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet (tabel 1). Hiervoor geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een algehele vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties. Dit betekent dat voor deze soorten de werkzaamheden uitgevoerd kunnen worden zonder ontheffing.

Strikt beschermde soorten

Een aantal van de (mogelijk) voorkomende soorten staat vermeld op tabel 2 en 3 van de Flora- en faunawet en is daarmee strikter beschermd. Voor deze soorten geldt dat bij een aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet moet worden aangevraagd.

De strikt beschermde Kleine modderkruiper (*Cobitis taenia*) is aangetroffen in de watergang die het plangebied begrenst. Bij de beoogde werkzaamheden dient de watergang onaangetast te blijven om negatieve effecten op de soort te voorkomen. Indien dit niet gebeurt, dient er een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet aangevraagd te worden.

Zowel de bedrijfswoning als de kleine stal kunnen geschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaats voor vleermuizen. Met de sloop van deze gebouwen worden mogelijk strikt beschermde verblijfplaatsen aangetast. Om te bepalen of vleermuizen een vaste rust- en verblijfplaats hebben, dient gericht onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd te worden volgens het onderzoeksprotocol van vleermuizen (NGB, 2010). Pas als het exacte gebruik van het plangebied door deze soorten bekend is, kan worden bepaald of overtreding van de Flora- en faunawet plaatsvindt en welke maatregelen getroffen moeten worden om overtreding van de wet te voorkomen.

Nestlocaties van de Huismus zijn niet aangetroffen in het plangebied. De bedrijfswoning is mogelijk wel geschikt als nestlocatie. Het plangebied ligt aan de rand van de bebouwde kom, waardoor in de directe omgeving voldoende vaste rust- en verblijfplaatsen voor de soort aanwezig zijn. Negatieve effecten op de soort als gevolg van de beoogde werkzaamheden worden derhalve niet verwacht.

Ook van de Gierzwaluw zijn geen nestlocaties of sporen aangetroffen, maar de bedrijfswoning is mogelijk wel geschikt als nestlocatie. Om vast te stellen of de soort vaste rust- of verblijfplaatsen heeft, dient er gericht onderzoek uitgevoerd te worden naar Gierzwaluwen. Een dergelijk onderzoek kan gelijktijdig met een onderzoek naar vleermuizen uitgevoerd worden.

Verder kunnen bij de start van werkzaamheden in het broedseizoen, broedende vogels worden verstoord, of hun nesten worden aangetast. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zou kunnen verstoren. Werkzaamheden dienen plaats te vinden buiten het broedseizoen of tijdens het broedseizoen, als broedende vogels binnen en in de directe omgeving van het plangebied uitgesloten kunnen worden.

	Jan.	Feb.	Mrt.	April	Mei	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.
Broedvogels												

Tabel 1: Indicatieve periode uit te voeren werkzaamheden. Groen: werkzaamheden kunnen uitgevoerd worden. Oranje: werkzaamheden mogen uitgevoerd worden mits geen broedgevalen aanwezig zijn.

2.4.3 Nader onderzoek

Uit de quick scan is naar voren gekomen dat een aantal strikt beschermde soorten mogelijk voor kunnen komen in het plangebied.

Aangezien bij de realisatie van de beoogde plannen alle bebouwing binnen het plangebied gesloopt wordt, dient een nader onderzoek te worden opgestart naar:

- gebouwbewonende vleermuizen, onderzoeksperiode: 15 april - 15 juli (kraamkolonies) en 15 augustus - 15 september (paarverblijven). Deze onderzoeksperiodes zijn gebaseerd op het Protocol Vleermuisonderzoek van het Netwerk Groene Bureau's (2010), dat tevens als leidraad gehanteerd wordt door het Ministerie van LNV voor een ontheffingsaanvraag;
- gierzwaluw, onderzoeksperiode: eind april tot eind augustus.

Het gebruik van het plangebied door deze soorten kan door middel van nader onderzoek in beeld worden gebracht zodat het werkelijke effect van de ingreep op (het leefgebied van) daadwerkelijk aanwezige soorten kan worden bepaald. Pas dan kan worden bepaald welke maatregelen noodzakelijk zijn om te voorkomen dat de Flora- en faunawet wordt overtreden. Mocht het niet mogelijk zijn om dit te voorkomen, dan is een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Een dergelijke ontheffing is alleen onder beperkte omstandigheden verkrijgbaar.

Compenserende en mitigerende maatregelen moeten altijd voorafgaand aan de uitvoering van de beoogde plannen worden gerealiseerd.

2.4.4 Aanbevelingen

Naast de consequenties die voortkomen uit de Flora- en faunawet is ook een aantal vrijblijvende aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting van het plangebied, zoals:

- voor vleermuizen zouden open stootvoegen aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuiskasten kunnen worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte in nieuw te bouwen woningen;
- het planten van bomen en struiken voor vogels en vleermuizen verdient aanbeveling. Het beste zijn, ecologisch gezien, inheems bes- en bloemdragende struiken en planten;
- het creëren van een geleidelijke overgang van de sloot naar het plangebied. Hierbij dient vegetatieontwikkeling in deze overgang gestimuleerd te worden. Dit kan positieve effecten hebben op het voorkomen van amfibieën;
- er kunnen nestpannen of neststenen worden aangebracht ten behoeve van gierzwaluwen. Deze beschermde soort verliest steeds meer nestmogelijkheden. De huidige bebouwing is voor deze soort mogelijk geschikt.

3 Nader veldonderzoek flora en fauna

Uit de quick scan flora en fauna blijkt dat strikt beschermde soorten als gebouwbewonende vleermuizen en gierzwaluwen niet zijn uit te sluiten binnen het plangebied. Een nader veldonderzoek is noodzakelijk om te specificeren of strikt beschermde soorten een vaste rust- en verblijfplaats in het plangebied hebben.

Hieronder wordt een indicatie gegeven van de onderzoeksperiode waarin het nader veldonderzoek uitgevoerd kan worden.

- vleermuizen alle soorten, onderzoeksperiode: eind mei tot medio juli én van medio augustus tot en met eind september;
- zwaluwen, onderzoeksperiode: eind april tot eind augustus.

De uit te voeren veldonderzoeken worden uitgevoerd conform de protocollen die zijn opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus. Zo moet het vleermuizenonderzoek plaatsvinden conform het protocol vleermuisonderzoek van het Netwerk Groene Bureaus (2010). In de protocollen is opgesteld dat het voor bepaalde soorten noodzakelijk is om meerdere malen (minimaal twee keer) het plangebied te bezoeken om deze soorten uit te sluiten. Voor vleermuizen geldt verder dat tussen de verschillende veldbezoeken ongeveer 14 dagen dient te zitten. Het aantal veldbezoeken is verder afhankelijk van de grootte van het plangebied.

Verder dient met de plannen rekening gehouden te worden met een tweetal algemene voorwaarden vanuit de Flora- en faunawet. Deze voorwaarden zijn altijd van toepassing:

1. in het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) mogen de vegetatie, bosjes en opstallen in het plangebied niet worden verwijderd. Werkzaamheden tijdens deze periode zouden leiden tot directe verstoring van broedvogels en het broedsucces. Alle vogels zijn beschermd. Er is geen vrijstelling te verkrijgen in het kader van de Flora- en faunawet voor activiteiten die vogels in hun broedseizoen zou kunnen verstoren;
2. op basis van de zorgplicht volgens artikel 2 van de Flora- en faunawet dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit houdt in dat bij het uitvoeren van werkzaamheden altijd rekening moet worden gehouden met aanwezige planten en dieren. Zo dienen maatregelen te worden getroffen om bijvoorbeeld verstoring tot een minimum te beperken. Dieren moeten de gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:
 - voortijdig maaien van het plangebied zodat dieren wegtrekken;
 - het beperken van verlichting tijdens de avonduren in zomer, voorjaar en herfst ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren;
 - het slopen en rooien starten buiten het voortplantingsseizoen en het winter(slaap)seizoen. Zodat het plangebied ongeschikt is voor dieren.

4 Mitigerende maatregelen / Ontheffingsaanvraag

Pas als het exacte gebruik van het plangebied door vleermuizen en gierzwaluwen bekend is, kan worden bepaald of overtreding van de Flora- en faunawet plaatsvindt en welke maatregelen getroffen moeten worden om overtreding van de wet te voorkomen.

Aanbevolen wordt om voor de sloopwerkzaamheden te controleren of de Huismus broedt in het plangebied. Indien dit het geval is, dienen nieuwe nestlocaties aangeboden te worden, zodat de functionaliteit van het plangebied voor deze soort niet achteruit gaat.

5 Voortoets/ Oriënterende habitattoets

Het plangebied ligt niet in of nabij de Ecologische Hoofdstructuur (EHS), of een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998. Het dichtstbijzijnde gebied beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 betreft het Natura 2000-gebied “Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein”. Dit beschermde gebied ligt op ongeveer 9 kilometer afstand. Vanwege het ontbreken van overeenkomstig habitat in het plangebied en de barrièrewerking van het tussenliggende gebied (zeer open landschap), zijn indirecte negatieve effecten op het Natura 2000-gebied uit te sluiten.

Het dichtstbijzijnde groene element dat is aangewezen als onderdeel van de EHS ligt op een afstand van 400 meter (hemelsbreed gemeten). In de toekomstige situatie neemt het bebouwde oppervlak en de emissie van ammoniak af, wat positief is voor de EHS. Gezien de afstand en kleinschalige ingreep in reeds bebouwd gebied, zijn directe en indirecte negatieve effecten op beschermde natuurgebieden uit te sluiten. Een uitgebreide voortoets wordt daarmee niet noodzakelijk geacht.

Bijlage 1: gegevens Natuurloket

Rapportage voor kilometerhok X:122 / Y:452

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	3	2			4	goed	-	1991-2007
Mossen						slecht		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren	1	6		5		slecht	11-25%	1997-2007
Broedvogels			1			slecht	0%	1996-2007
Watervogels			21			redelijk	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën	1					slecht	51-100%	1992-2007
Vissen		2		2	1	redelijk	51-100%	1992-2007
Dagvlinders						goed		1998-2008
Nachtvlinders						redelijk		1980-2008
Libellen						goed		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						slecht	11-25%	1993-2007

Rapportage voor kilometerhok X:123 / Y:452

Soortgroep	FF1*	FF23*	FF vogels	Hrl*	RL*	Volledigheid*	Detail*	Actualiteit*
Vaatplanten	2					goed	-	1991-2007
Mossen						niet		1997-2007
Korstmossen						niet		1992-2007
Paddestoelen						niet		1992-2007
Zoogdieren		1				slecht	51-100%	1997-2007
Broedvogels						niet		1996-2007
Watervogels			15			redelijk	0%	96/97-06/07
Reptielen						niet		1992-2007
Amfibieën	4	1		1		redelijk	51-100%	1992-2007
Vissen						niet		1992-2007
Dagvlinders						goed		1998-2008
Nachtvlinders						niet		1980-2008
Libellen						goed		1993-2007
Sprinkhanen						niet		1993-2007
Overige ongewervelden						niet		1993-2007

Bijlage 2: literatuurlijst

Broekhuizen, S., Hoekstra, B., van Laar, V., Smeenk, C., Thissen, J.B.M. 1992. Atlas van de Nederlandse zoogdieren, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W. 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen, uitgeverij KNNV, Utrecht.

Meijden, R. van der, 2005, Heukels flora van Nederland, 23^e druk, uitgeverij Wolters Noordhof, Groningen.

SOVON Vogelonderzoek Nederland, 2002. Atlas van de Nederlandse Broedvogels 1998, 2000, Nederlandse Fauna 5. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Websites:

www.ravon.nl

www.vleermuis.net

www.natuurloket.nl

www.vogelbescherming.nl

www.minlnv.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.waarneming.nl